

Diarienummer: xx-ÅÅÅÅ-xxxxx

Rapport Trollhättans och Göteborgs Stad avseende Film i Västs verksamhet 2016

Inledning

Ägardirektiv

Av bolagets ägardirektiv framgår att:

Film i Väst ska samproducera film med hög konstnärlig kvalitet och publik potential som utmärker sig på den nationella och internationella arenan och som får en betydande global distribution och spridning.

- Bolaget ska upprätthålla och utveckla sin nationella och internationella position som en ledande aktör inom filmproduktion.
- Bolagets samproduktioner ska sammantaget nå och angå invånarna i Västra Götaland oavsett ålder, kön och/eller social bakgrund.
- Bolagets verksamhet ska ge internationell lyskraft till Västra Götaland och underhålla och utveckla Västra Götalands kreativa potential och infrastruktur samt stärka kompetensen inom branschen.

Bolaget ska bedriva verksamheten i enlighet med uppdrag från kulturnämnden och regionutvecklingsnämnden.

Verksamhet

Film i Västs kärnverksamhet handlar om att delfinansiera, och därmed samproducera, långfilm, Tv-drama, kort- och dokumentärfilm. Det är viktigt att notera att Film i Väst inte producerar filmerna själva. Det gör fristående produktionsbolag. Film i Väst stöder filmprojekt ekonomiskt som genomför hela eller delar av produktionen i Västra Götaland med förväntan på såväl kvalitativa (kompetens, infrastruktur etc) som kvantitativa (sysselsättning, omsättning etc) effekter i regionen. Film i Väst är en samproducent och delägare av de produktioner bolaget väljer att samproducera. Film i Västs finansierar runt 20-25 % av en långfilms budget (om inte projektet genomförs med mycket låg budget), ca 10 % av ett Tv-dramas budget och ca 25 % av en kort- och dokumentärfilmsbudget. Film i Väst tar ställning till över 600 projekt varje år. Film i Väst väljer att medverka i finansieringen i cirka 10 % av projekten. Valen är direkt relaterade till uppdraget. Det innebär att de valda långfilmerna ska ha hög internationellt gångbar konstnärlig kvalitet och/eller ha potential att locka en stor publik samt bidra till sysselsättning och företagande i Västra Götaland genom att förbruka en summa som är betydligt större än Film i Västs insats i länet, i första hand i direkt filmrelaterade kostnader. För Tv-dramaprojekt är riktmärket att minst fyra gånger Film i Västs insats ska spenderas i Västra Götaland.

Film i Väst har att förhålla sig till den svenska kommunallagen och EU:s kommunikation på filmområdet. Det Film i Väst investerar i ett enskilt filmprojekt ska i sin helhet förbrukas i Västra Götaland i form av löner till personer folkbokförda i Västra Götaland eller köp av varor och tjänster från företag med säte i Västra Götaland. I verkligheten förbrukar de film- och Tv-produktionen Film i Väst valt att investera i mer än tre gånger Film i Västs insats (genomsnitt), men det finns enskilda projekt som spenderar tio gånger Film i Västs investering. Film i Väst kan inte ge stöd till en enskild näringsidkare, därför investeras medlen i filmprojekt där Film i Väst blir delägare. Det är inte tillåtet att låsa ett

projekts hela budget till ett specifikt territorium/land. Hur mycket ett enskilt filmprojekt kan spendera i en region avgörs till stor del av hur det är finansierat? Det är upp till produktionsbolaget att på konstnärliga, kvalitativa och ekonomiska grunder bestämma sig för vilken/vilka leverantörer man vill använda sig av. Det finns också regler för hur stora offentliga stöd som ett projekt kan få.

Verksamheten 2016 i sammanfattning

Film i Väst strävar efter att långsiktigt vara en av Europas tre mest framgångsrika regionala filmverksamheter. Film i Väst har under den senaste dryga femårsperioden årligen nått den positionen i kraft av de sammanvägda konstnärliga och publika resultaten på hemmaplan och internationellt. Film i Väst är idag ett mycket starkt varumärke i den europeiska filmvärlden – ett varumärke som står för hög kvalitet, förnyelse och utmanande innehåll, men också för ett publikt tilltal och ett innehåll som berör och angår många människor på hemmaplan och runt om i världen.

Film i Väst är en ledande nationell aktör och efter Svenska Filminstitutet den väsentligaste finansiären av filmproduktion i Sverige. Film i Västs samproduktioner har sedan slutet på förra decenniet dominerat de svenska filmgalorna och kritikerlistorna. Film i Västs samproduktioner har varit den svenska publikens vanligaste val under den senaste tioårsperioden. Biopublikens årliga pris har sedan det instiftades utan undantag tilldelats någon av Film i Västs samproduktioner.

Den svenska filmen hade ett riktigt dåligt år. Biobesöken på svensk film minskade med drygt 20 %. Den svenska filmens marknadsandel stannade på cirka 15 %. Svensk film hamnade utanför de stora festivalernas huvudsektioner. Film i Väst tog flera initiativ för att diskutera och påverka prioriteringar och framtida inriktning för svensk film och för att skapa en större samsyn mellan de centrala aktörerna: Svenska Filminstitutet, regionala produktionscentrum, Tv-bolagen och filmdistributörerna.

Repertoar

Film i Väst hade 16 långa svenska filmer och tre internationella samproduktioner som hade premiär i Sverige 2016. Sex av de svenska långfilmerna var dokumentärer. Tre av de premiärsatta filmerna riktade sig till barn och en film till en ung publik. För första gången på många år dominerade inte de svenska art house filmerna Film i Västs svenska repertoar. Detta kan huvudsakligen förklaras med att premiärdatum för flera av Film i Västs samproducerade svenska art house filmer sköts till 2017.

Film i Väst hade 17 internationella samproduktioner (lång spelfilm) som hade premiär utanför Sverige. Hälften av dessa var nordiska.

Tre TV-dramaserier hade premiär under 2016. Den sammanlagda längden på dessa motsvarade 23 tv-timmar.

Publikt resultat

Biogåendet ökade i Sverige med fyra procent. Totalt såldes närmare 17,5 miljoner biobiljetter i Sverige. Den svenska filmens marknadsandel sjönk till cirka 15 %. Film i

Västs samproduktioner stod för hälften av premiärerna på långs svensk spelfilm och för en bra bit över 70 % av den svenska filmens totala marknadsandel. Det får anses som ett mycket gott utfall.

Knappt två miljoner biobiljetter såldes till Film i Väst samproduktioner i Sverige; Strax under fem miljoner biobesök gjordes i Norden på Film i Väst filmer och cirka sju miljoner personer runt om i världen såg en film på biograf med koppling till Västra Götaland.

Vi ser allt mer film på allt fler plattformar. Lite drygt två procent av vårt filmtittande består av biografbesök. Hälften av de cirka 80 långfilmer genomsnittssvensken ser visas på någon Tv-kanal och resten hittar man via nätet legalt eller illegalt.

Knappt 23 miljoner svenskar såg en av Film i Väst samproducerad långfilm på svensk TV under 2016. Mest populärt var komedier och innehåll som vände sig till barn och familj. ”Hundraåringen som klev ut genom fönstret och förvann” hade 2,5 miljoner tittare.

Det går inte att få någon tillförlitlig statistik om hur många som ser en specifik film via nätet eller en prenumererad (SVOD eller betal-TV-kanal) tjänst som exempelvis Netflix. En försiktig beräkning blir därför att Film i Västs samproducerade långa spelfilmer har nått över 50 miljoner tittare i Sverige. Och att Film i Västs samtliga samproduktioner setts av en bra bit över 100 miljoner tv-tittare.

Film i Västs filmer och Tv-dramer har haft lite drygt 65 miljoner tittare i Sverige. Tv-dramerna ha setts av drygt 40 miljoner tittare. Spänningsserien ”Springfloden” hade drygt 1,4 miljoner tittare per avsnitt och blev därmed en av de mest populära TV-serierna i Sverige 2016.

Kortare innehåll som riktar sig till små barn sågs av knappt fyra miljoner tittare. De samproducerade dokumentärerna sågs av knappt två miljoner tittare.

Film i Västs samproducerade filmer och Tv-dramer visas löpande runt om i världen. En vanlig dag visas en handfull samproduktioner på TV någonstans på vårt klot. En försiktig beräkning är att 300 miljoner tittare sett någon av Film i Västs samproduktioner 2016.

350 000 personer i Västra Götaland såg en av Film i Väst samproducerad film på biograf under 2016. ”En man som heter Ove”, som stod för knappt hälften av alla biobesök på svensk film i Sverige 2016, dominerade också i Västra Götaland och stod för drygt 60 % av alla besök på Film i Västs samproducerade svenska filmer i Västra Götaland. ”En man som heter Ove” presterade generellt bättre i Västra Götaland än i Stockholms län och bättre i Göteborg än i Stockholm.

Art house filmerna, inte minst den svenska, har av tradition och hävd sin stora publik i Stockholm. Göteborg har fler art house biografier än någon annan stad i Sverige, men publiken väljer inte nödvändigtvis att se en svensk film. ”Jätten” bryter mönstret och har presterat bättre i länet än i landet i stort och bättre i Göteborg än i Stockholm per capita. En film som ”Den allvarsamma leken” har fungerat precis motsatt.

De samproducerade art house filmerna ses i över 90 % av fallen på biograf i Göteborg när de går på repertoaren i länet. De mest omtalade titlarna av konstnärligt ambitiösa samproducerade filmer når publiken i övriga delar av Västra Götaland via filmstudior och andra distributionsformer.

Knappt 175 000 av biobesökarna på Film i Västs samproduktioner i Sverige såg en film som vände sig till barn/familj eller ungdomar. I Västra Götaland var det 35 000 som köpte en biobiljett till en barn- eller ungdomsfilm samproducerad av Film i Väst.

Film i Västs samproducerade filmer sågs av knappt fem miljoner TV-tittare i Västra Götaland. Barn- och familjefilm stod för drygt 25 % av det totala tittandet på Film i Västs samproduktioner i länet (drygt 1 000 000 tittare).

Film i Västs samproducerade Tv-dramer hade 7,2 miljoner tittar i Västra Götaland.

Man kan försiktigt räkna med fem miljoner tittar på av Film i Väst samproducerad film på andra plattformar i länet. Det verkliga tittandet kan vara avsevärt större – här saknas tillförlitliga uppgifter.

Konstnärligt resultat

Recensioner

Den bäst recenserade svenska filmen 2016 var Johannes Nyholms ”Jätten”. Det är tredje gången på fyra år som den bäst recenserade svenska långa spelfilmen gör av en filmskapare bosatt i Västra Götaland - regissörer som Film i Väst följt genom deras respektive karriärer.

Film i Västs samproduktioner med svensk premiär hade ganska precis 3 i genomsnittsbetyg. Medianrecensionen för Film i Västs samproduktioner var 3,18.

De internationella samproduktionerna recenserades väl i sina hemländer med betyg en bra bit över genomsnittet.

Internationella filmfestivaler och priser

2016 var ett år bra år för Film i Väst internationellt med god representation på så gott som samtliga väsentliga internationella festivaler världen över. Fyra festivaler anses allmänt vara de mest centrala: Berlin, Cannes, Venedig och Toronto. Tre av dem (Cannes, Toronto och Berlin) har en avgörande betydelse för den konstnärligt menade filmens fortsatta internationella liv. De större filmfestivalerna fungerar inte bara som en festivaler för en filmintresserad publik utan också som marknader där distributionsrättigheter säljs och där finansiärer möts för att diskutera och möjliggöra nya filmprojekt.

Film i Väst hade åtta samproduktioner valda till festivalen i Berlin (varav två filmer i huvud tävlan), tre i Cannes, tre i Venedig (varav en film i huvud tävlan) och sju filmer i Toronto (varav tre filmer i de två prestigesektionerna). Det är sammantaget Film i Västs bästa resultat hittills.

Film i Väst hade 35 filmer som valdes till de olika A-filmfestivalernas officiella sektioner. Det är 50 % fler än det tidigare bästa resultatet. De 15 A-filmfestivalerna ges sin status av filmfestivalernas gemensamma organisation. Flera av de mest centrala internationella filmfestivalerna, bland annat Toronto (sju Film i Väst samproduktioner), Busan (fyra Film i Väst samproduktioner) Sundance (en Film i Väst samproduktion) och Tribeca (två Film i Väst samproduktioner) står utanför organisationen och klassificeringssystemet.

Film i Västs samproduktioner erövrade åtta priser vid de olika A-filmfestivalerna. Det är i paritet med de bästa årsresultaten.

I Berlin vann Thomas Vinterbergs ”Kollektivet” en Silverbjörn för bästa kvinnliga huvudroll (Trine Dyrholm). Tomas Wasilewskis ”United States of Love” belönades också den med en Silverbjörn för bästa manuskript.

I Cannes erövrade Film i Västs samproduktioner huvudpriserna i sektionerna Un Certain Regard och Directors’ Fortnight. Den finska filmen ”The Happiest Day in the Life of Olli Mäki” vann priset som bästa film i Un Certain Regard - den näst viktigaste sektionen i Cannes. Shahrbanoo Sadats film ”Wolf and Sheep” är den första afghanska filmen regisserad av en kvinna. Filmen utsågs till Directors’ Fortnights bästa film. Directors’ Fortnight är en sektion som har synnerligen stor betydelse för en films internationella liv inte minst genom dess koppling till såväl art house biografer som filmfestivaler runt om i världen.

Den konstnärligt mest framgångsrika svenska långa spelfilmen var Johannes Nyholms ”Jätten” som vann juryns specialpris i San Sebastian – den spansktalande världens viktigaste filmfestival, och Free Spirit Award i A-filmfestivalen i Warszawa.

Mängden internationella filmpriser var normalt. Film i Västs samproduktioner erövrade ett åttiofem internationella filmpriser runt om i världen och 13 nationella filmpriser utanför Sverige.

Oscar

”En man som heter Ove” och ”Kongens Nei” var båda en av de nio filmer som blev shortlistade för en Oscar för bästa utländska film. ”En man som heter Ove” var en av de fem filmer som slutligen nominerades och tävlade om en Oscar. Filmen nominerades dessutom till ytterligare en Oscar för bästa mask.

European Film Award

Film i Västs samproduktioner hade sju nomineringar till European Film Award – den europeiska motsvarigheten till Oscar. ”En man som heter Ove” vann priset för bästa europeiska komedi. ”Kollektivet” belönades med en European Film Award för bästa klipp. ”The Happiest Day in the Life of Olli Mäki” fick det särskilda debutantpriset (Discovery Award) vid den europeiska filmgalan. Årets European Film Award är det näst mest framgångsrika i Film i Västs historia.

Guldbaggen

Film i Västs samproduktioner dominerar sedan många år tillbaka den svenska Guldbaggegalan. När Guldbaggen delades ut i januari 2016 för 2015 års bästa prestationer gick 14 av de 15 Guldbaggarna avseende långfilm till Film i Västs samproduktioner. Motsvarande utfall för 2016 var åtta Guldbaggar, bland annat för bästa film och bästa kortfilm. Film i Väst hade 2016 ovanligt få premiärer på art house filmer. Publikens pris för 2016 års bästa film gick som vanligt till en av Film i Västs samproduktioner

Kristallen

Film i Västs samproducerade Tv-dramer hade fem nomineringar till Kristallen. Priserna till bästa kvinnliga huvudroll ("Det mest förbjudna"/Cilla Thorell) och bästa manliga huvudroll ("Springfloden"/Kjell Bergqvist) gick till Film i Västs samproduktioner.

Berättarperspektiv

Balansen mellan olika berättarperspektiv (kön, klass, ålder, etnicitet, land/stad) i Film i Västs svenska samproduktioner är god. Storstadsberättelserna har fortsatt en svag dominans medan berättarperspektiven kön och ålder är bra balanserade.

De svenska långa samproduktionerna gjordes i lika hög grad av manliga som kvinnliga regissörer; 60 % av manusförfattarna var kvinnor; filmerna producerades i över två tredjedelar av fallen av en kvinna. De Tv-dramer som hade premiär hade i princip jämvikt mellan manliga och kvinnliga upphovspersoner.

Den regionala infrastrukturen

Under året har Film i Väst utökat sina satsningar på att utveckla länets produktionsbolag, postproduktionsbolag och kreatörer. Produktionsbolagen är motorn för att utveckla både projekt och kreatörer. Postproduktionsbolagen har varit en nyckelfaktor för att stärka länets internationella konkurrensförmåga.

En av de tio långa samproducerade spelfilmer som hade premiär 2016 var producerade av produktionsbolag i Västra Götaland. Det var "Pojkarna", som recenserades väl.

Film i Västs internationella filmer samproducerades till tre fjärdedelar av bolag i Västra Götaland.

Hälften av de internationella priser Film i Västs samproduktioner erövrade 2016 gavs till filmer producerade eller samproducerade av bolag i Västra Götaland.

Filmer producerade/samproducerade av produktionsbolag i Västra Götaland sålde knappt 40 000 biobiljetter i Sverige under 2016 – knappt två procent av samtliga biobesök som gjordes på någon av Film i Västs samproduktioner i Sverige.

De regionala produktionsbolagens produktioner sågs av cirka 12 miljoner tittare när de TV-visades. Det motsvarar drygt 18 procent av det totala tv-tittandet på Film i Västs samproduktioner.

Under verksamhetsåret 2016 investerade Film i Väst drygt 98 Mkr i samproduktioner. Lågt räknat innebär det att runt 300 Mkr spenderas i Västra Götalandsregionen som ett direkt resultat av Film i Västs investeringar. Under 2016 samproducerade Film i Väst tillsammans SVTs genom tiderna största TV-dramasatsning *Vår tid är nu* i Göteborgsområdet. Beaktar man även detta ökar omsättningen i regionen med ytterligare ca 150 Mkr.

Talang

Film i Västs primära redskap för att utveckla ny talang i länet är den korta filmen. Det är med kortfilmen så gott som alla samarbeten med talanger som Film i Väst bidragit till att utveckla och placera på den svenska film- och TV-dramakartan startat.

Film i Västs långsiktiga arbete med regional talang gav ett bra resultat 2016 och kan prognostiseras bli minst lika bra 2017. Den konstnärligt mest framgångsrika svenska filmen 2016 "Jätten" regisserade av den i länet boende Johannes Nyholm. Han har under många år varit en del av Film i Västs arbete med spirande talang.

Film i Väst finansierad en längre mikrobudgetfilm/webserie under året: "Hashtag". Serien som gjordes av Zentropa Sverige arbetade med två unga kvinnliga manusförfattare från länet. Hashtag nådde en ung publik på nätet och nominerades till ett av den europeiska TV-världens mest prestigefulla priser.

Västra Götaland har sett en stark tillväxt av professionellt verksamma regissörer, manusförfattare och producenter för film och Tv-drama under 2000-talet. Under 2016 tillkom ytterligare en handfull.

Framåtblick

Den svenska filmpolitiken är under omstöpning. 2017 övergår Sverige till en helstatlig filmpolitik, det vill säga i stort samma modell som tillämpas i övriga delar av Europa. 2016 har präglats av en stor osäkerhet om hur den statliga filmpolitiken kommer att se ut i praktiken. Riksdagen fattade i juni beslut om vision och mål för den svenska filmpolitiken. Målen är allmänt hålla och tydliggör vilka områden Svenska Filminstitutet ska arbeta med, men säger i sak ganska lite om vilken ambition som finns för den svenska filmen. Den är det upp till Svenska Filminstitutets styrelse att formulera med utgångspunkt i visionen. Riksdagen fattade samtidigt beslut om ett antal tillkännagivanden.

Sverige och Danmark saknar fortsatt ett automatiskt produktionsincitament för film. Det har så gott som alla andra länder i Europa. Film i Väst har aktivt deltagit i arbetet för att argumentera för svenska automatiska produktionsrabatter för film och Tv-drama. Regeringen gav i december Tillväxtverket i uppdrag att utreda ett svenskt produktionsincitament. Film i Väst har under året tagit fram ett koncept för hur ett försök med produktionsrabatter i Västra Götaland skulle kunna se ut och genomföras.

Lokalt perspektiv

Göteborg/Trollhättan/Vänersborg

Trollhättan

Andel filmer	Antal filmer	Andel inspelnings-dagar	Antal inspelnings-dagar	Andel filmer med post-produktion	Antal filmer med post-produktion	Andel animerade produktioner
25%	4	15%	93*	23%	5	50%

* 47 av dessa är animation

Göteborg

Andel filmer	Antal filmer	Andel inspelnings-dagar	Antal inspelnings-dagar	Andel filmer med post-produktion	Antal filmer med post-produktion	Andel animerade produktioner
56%	9	54%	331*	77%	17	50%

*142 av dessa är animation

Övrigt

Andel filmer	Antal filmer	Andel inspelnings-dagar	Antal inspelnings-dagar	Andel filmer med post-produktion	Antal filmer med post-produktion	Andel animerade produktioner
19%	3	31%	186	0%	0	0%

Omsättning genererad/redovisad spend

	Göteborg	Trollhättan	Övrigt
Omsättning inspelning	60 076 707 kr	20 350 180 kr	46 700 000 kr
Omsättning postproduktion	26 122 352 kr	10 850 000 kr	36 972 352 kr
Summa	86 199 059 kr	31 200 180 kr	83 672 352 kr

Budget och Resultat

Finansiering

Film i Väst får årliga bidrag från Göteborgs Stad (4,5 Mkr), Trollhättans Stad (2,6 Mkr) och Vänersborgs kommun (1,15). De egna intäkterna uppgår till knappt 20 % (25 Mkr) av bolagets budget på cirka 120 miljoner kronor.

	2016	2015
Driftbidrag regionutvecklingsnämnden VGR	28 900	28 300
Driftbidrag kulturnämnden VGR	58 308	57 644
Projektbidrag VGR	-	715
Bidrag från kommuner	8 250	8 250
Bidrag SFI	62	2 760
	95 520	97 669

SAMMANSTÄLLNING RESULTAT/BUDGET 2015-2017

INTÄKTER	Budget 2017	Utfall 2016	Utfall 2015
Västra Götalandsregionen			
Kulturnämnden	59 460	58 308	57 644
Regionutvecklingsnämnden	29 478	28 900	28 300
Projektbidrag VGR			715
Svenska Filminstitutet		62	2 760
Trollhättan/Vänersborg	3 750	3 750	3 750
Göteborg	4 500	4 500	4 500
Samproduktionsintäkter	15 000	25 088	19 999
Övriga intäkter	490	464	635
SUMMA INTÄKTER	112 678	121 072	118 303
KOSTNADER			
Samproduktionskostnader	87 398	98 133	89 384
Övriga externa kostnader	10 893	10 225	15 568
Personalkostnader	14 387	12 846	13 928
Avskrivningar	100	106	80
SUMMA KOSTNADER	112 678	121 310	118 960
RESULTAT	0	-238	-657